

Jan Ivar Sandnes
Skartnes
7760 SNÅSA

Vår dato:
05.12.2016

Deres dato:
05.12.2016

Vår ref.:
2016/4997
Arkivkode:434.11
Deres ref.:

Skadefellingstillatelse på ei gaupe i deler av Snåsa kommune

Viser til skriftlig søknad fra Jan Ivar Sandnes datert 5. desember 2016 angående skadefellingstillatelse på ei gaupe i deler av Snåsa kommune. Det vises samtidig til samtale mellom saueeier Jan Ivar Sandnes og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag ^V/Inge Hafstad. I forbindelse med behandling av søknaden har Fylkesmannen i Nord-Trøndelag fått verifisert opplysningene av Mogens Totsås i Statens naturoppsyn.

Med hjemmel lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9 gir Fylkesmannen i Nord-Trøndelag skadefellingstillatelse på ei gaupe til Jan Ivar Sandnes.

Søknaden

Fylkesmannen mottok mandag 5. desember 2016 kl. 14.25 e-post med søknad om skadefellingstillatelse på ei gaupe. Bakgrunnen for søknaden var funn av to sauekadaver dokumentert tatt av gaupe, samt et kadaver som ble vurdert til usikker. Disse opplysningene ble bekreftet av Mogens Totsås i Statens naturoppsyn. I tillegg ble det funnet et sauekadaver dokumentert av gaupe den 30. november d.å. Kadavrene ble funnet på innmarka like ved gården Østerås i Snåsa kommune, som søker disponerer. Fylkesmannen ringte opp søker kl. 15.30 og innvilget muntlig søknaden om skadefellingstillatelse.

Forebyggende tiltak

Jan Ivar Sandnes har fått tilskudd til forsinket slipp, tidlig nedsanking og utvidet tilsyn på grunn av skader forvoldt av bjørn. Besetningen til søker er av rasen villsau som går ute hele vinteren, inngjerdet ved gården.

Lovgrunnlaget

Fylkesmannens myndighet til å gi skadefellingstillatelse på gaupe reguleres i forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 b.

Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge vedtok den 26. mai d.å. en kvote på 3 gauper for betingede fellingstillatelser. Av kvoten på 3 gauper er ingen ennå felt på skadefelling. Det ble imidlertid funnet ei død gaupe i Meråker 15. august og en gaupeunge ble påkjørt i Orkdal kommune den 24. september d.å. Disse skal belastes skadefellingskvoten jf. retningslinjene til rovviltforskriften § 7. Dette betyr at gjenværende skadefellingskvote for gaupe i region 6 nå er et dyr.

I naturmangfoldlovens § 18 står det blant annet:

«§ 18. Annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene. Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk....

b) For å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom.»

Rovviltforskriftens § 9 sier følgende:

«§ 9. Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling

Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnden, jf. forskriften § 8, eller Miljødirektoratet, jf. § 13. Fylkesmannen kan delegere sin myndighet til iverksetting av slik felling til kommunen i særskilte tilfeller.

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning.

Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark
- b) Skadenes omfang og utvikling
- c) Potensialet for fremtidige skader
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Tredje ledd slik det lyder fra 16. desember 2008 til 31. desember 2009:

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.»

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Fylkesmannen viser til Rovviltnemndas vurderinger av nml. § 5 ved fastsettelsen av kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe den 26. mai 2016.

I følge Norsk institutt for naturforskning (NINA) sin rapport 1280 ble det registrert 14,5 ynglinger av gaupe før jakt i 2016 i region 6 Midt-Norge. Region 6 er dermed over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen på 12 årlige ynglinger, til tross for nedgang i bestanden fra i fjor. Gjennomsnittlig antall familiegrupper av gaupe i region 6 de siste tre årene er på 14,7; også over bestandsmålet. NINA introduserte i 2011 en prognosemodell for framskriving av bestanden av gaupe i Norge (NINA rapport 774). Prognosemodellen viser at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet også i 2017 (antall familiegrupper før jakta i 2017). Fylkesmannen i Nord-Trøndelag vurderer kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. Etter

naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

I følge forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 er skadeområdet utenfor det vedtatte yngleområdet for gaupe i region 6 og terskelen for å gi skadefellingstillatelse skal følgelig være lavere her enn i områder med mål om yngling. På bakgrunn av kunnskap innhentet fra det nasjonale overvåkingsprogrammet, Rovdata og forvaltningsplanen, samt nemndas vedtak av 26. mai d.å., anser Fylkesmannen i Nord-Trøndelag at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er tilstrekkelig ivaretatt. Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Fylkesmannen er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, (jf. beskrivelse av kunnskapsgrunnlaget § 8), og mener derfor at føre-var-prinsippet kan tillegges mindre vekt i denne saken.

Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Skadefellingstillatelsen er innenfor rammen gitt i forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6, samt rovviltnemndas vedtak om kvote for betingede skadefellingstillatelser den 26. mai 2016. Med bakgrunn i dette anser Fylkesmannen at § 10 er hensyntatt i tilstrekkelig grad i denne saken.

Vedtaket gjelder skadefellingsforsøk på gaupe, og skal normalt sett ikke gi noen miljøforringelse. Fylkesmannen anser derfor § 11 som lite relevant i denne saken. For å unngå skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike metoder, teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater. Det åpnes ikke for bruk av motorisert ferdsel i forbindelse med skadefellingsforsøket. Fylkesmannen anser med dette at § 12 er hensyntatt i tilstrekkelig grad.

Fylkesmannens vurdering og konklusjon

Bestanden av gaupe i region 6 lå før jakt i 2016 over bestandsmålet for regionen på 12 årlige familiegrupper, jf. NINA rapport 1280. NINAs prognosemodell indikerer at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet for gaupe også i 2017. Rovviltnemnda skriver i vedtak av 26. mai d.å. at terskelen for innvilgelse av skadefelling differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering. Rovviltnemnda har i forvaltningsplan for store rovdyr i region 6 sagt at Snåsa kommune ligger utenfor forvaltningsområde for gaupe. Skadefelling kan således være et aktuelt tiltak i dette området, og terskelen for innvilgelse av skadefelling ved dokumentasjon av skader skal være lavere i slike områder enn i områder som har mål om ynglende bestand av gaupe.

Søker har fått avslag på to søknader om skadefellingstillatelse tidligere høsten 2016 på grunn av at skadesituasjonen ikke ble vurdert til å være akutt, og at en felling bar mer preg av å være et bestandsregulerende tiltak, enn å avhjelpe en akutt skadesituasjon. Besetningen til søker går ute hele vinteren, inngjerdet ved gården. Dette vil virke tiltrekkende på rovdyr som gaupe, spesielt om vinteren når tilgangen til byttedyr er mindre enn om sommeren.

Imidlertid har utviklingen av skadesituasjonen endret seg de siste døgnene, og i det aktuelle området er det nå funnet tre sauer/lam drept av gaupe den siste uken, samt et der dødsårsak er usikker. En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en større skadeutvikling. Fylkesmannen anser derfor potensialet for fremtidig skade til å være tilstede, og knytter tillatelsen om skadefelling på 1 gaupe til rovviltforskriftens § 9, og begrunner den til skadens omfang og utvikling, samt potensialet for fremtidige skader.

Før fellingsforsøket iverksettes skal navn på fellingspersonell rapporteres til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Jan Ivar Sandnes er ansvarlig for fellingsforsøket. Tillatelsen er gjeldende

fra og med mandag 5. desember 2016 kl. 15.30 og frem til og med mandag 12. desember 2016 kl. 12.00.

Fylkesmannens vedtak

Med hjemmel *lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9* gir Fylkesmannen i Nord-Trøndelag skadefellingstillatelse på ei gaupe til Jan Ivar Sandnes under følgende forutsetninger:

1. Fellingstillatelsen gjelder fra mandag 5. desember 2016 kl. 15.30 og frem til og med mandag 12. desember d.å. kl. 12.00.
2. Tillatelsen gjelder innenfor avgrensede område i henhold til vedlagt kart.
3. Skadefellingstillatelsen gis til Jan Ivar Sandnes. Jan Ivar Sandnes oppnevnes som fellingsleder og har følgelig ansvaret for selve fellingsforsøket. Alle som deltar i fellingslag skal gjøres kjent med dette brevets innhold. Sammensetningen av fellingslaget skal meddeles Fylkesmannen i Nord-Trøndelag før jakt iverksettes.
4. Påløpte kostnader i forbindelse med skadefellingsforsøket dekkes, oppad begrenset til kr 15 000,- pr. fellingsforsøk, av Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, jf. rovviltforskriftens § 9 tredje ledd.
5. Ved felling av gaupe skal det nyttes våpen og ammunisjon godkjent for kvotejakt på gaupe.
6. Felling eller forsøk på felling av gaupe skal omgående meldes til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag på telefon **930 60 221**. Meldingen skal inneholde opplysninger om tid og sted for fellingen, og fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen krever det.
7. Den/de som sårer gaupe under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter å gjøre det en kan for å få avlivet gaupa. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og nærmeste politimyndighet skal uten opphold underrettes. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling eller jakt skal bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Vedkommende plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet.
8. Gaupe som blir felt på denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt gaupe uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet.
9. Dersom det ikke er mistanke om noen uregelmessigheter ved fellingen som kan medføre politietterforskning, er fellingsleder ansvarlig for at felt gaupe ivaretas og håndteres etter instruks for ivaretagelse av døde rovdyr (<http://nidaros.nina.no>). Dersom det i motsatt fall er grunnlag for å påregne behov for etterforskning, skal dyret ikke åpnes og ikke flyttes fra fallstedet. Fylkesmannen og politiet skal da underrettes snarest.
10. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

I medhold av forvaltningslovens kapittel VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, 7485 Trondheim, og sendes til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Bjørnar Wiseth (e.f.)
Miljøverndirektør

Inge Hafstad
Seniorrådgiver
Miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 Kart over området for skadefellingsforsøk på ei gaupe i deler av Snåsa kommune

Kopi til:

Snåsa kommune / Snåasen Tjelte	Sentrum	7760	Snåsa
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Snåsa lensmannskontor		7760	SNÅSA
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim